Wychodzi raz w tygodniu. *Porto opłacone ryczałtem.*

ROK XVI. **Kraków, dnia 20 maja 1933** **Nr. 18.**

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Cena abonamentu:
Abonament kwartalny 4 zł
„ półroczny 8 zł
„ roczny 16 zł
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Redakcja i administr. **Kraków, Grodzka 43.** Telefon Nr. 132-67
Konto P. K. O. Nr. 400.342

Ogłoszenia:
Wiersz milim. 1 szp. na okładce 40 **groszy**
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki 60 **groszy**
Wiersz milim. 1 szp w tekście 60 **groszy**
Cała strona okładki **Zł 200** Pół strony okładki **Zł 100**
Ćwierć strony **Zł 50** Ósma strony **Zł 25**
Cała strona w tekście **Zł 450**, Pół strony **Zł 23**
Ćwierć strony **Zł 120** Jedna ósma strony **Zł 60**

Ani grosza na towar niemiecki!

Komitet Żyd. Organizacyj Gospodarczych w Krakowie.

Czego nie można wysyłać w charakterze papierów handlowych?

Warunki ordynacji pocztowej przewidują, że następujące papiery wyłączone są z ulgowych opłat pocztowych, ustanowionych dla przesyłek papierów handlowych:

a) Sprawozdania dzienne Towarzystw ubezpieczeniowych, odnoszące się do zawartych ubezpieczeń, weksle — czeki, które zawierają notatki, wskazujące na osobistą korespondencję.

b) Nadeszłe dla firmy listy, dosyłane pod adresem kierownika tej firmy gdzieindziej zamieszkałego, jak również wnioski co do udzielić się mającej odpowiedzi, które kierownik firmy ma podpisać.

c) Wnioski, odnoszące się do zezwoleń wywozu.

d) Doniesienie filji przedsiębiorstw do zarządu przedsiębiorstwa o dokonanych codziennie tranzakcjach.

e) Doniesienie w oryginale lub odpisie o przesłaniu, załadowaniu lub odejściu towarów.

f) Listy przewozowe z notatką wypełnioną częścią odręcznie, wzywającą odbiorcę do zwrotów worków i t. p.

g) Druki przedsiębiorstw, zawierające wypełnione odręcznie różnego rodzaju wywiady i wyjaśnienia.

h) Kartki z zamówieniami towarów, wypełniane odręcznie przez wysłanników firmy, przedstawicieli przedsiębiorstw.

i) Przesyłanie we formie zawiadomień, wezwania płatnicze towarzystw ubezpieczeniowych.

k) Poświadczenia o dokonanym wyniku badań próbek towarów.

l) Wypełniane zamówienia towarowe i t. p.

Przesyłek, oznaczonych jako papiery handlowe, zawierających notatki wykonane pismem nieznanym ogółowi, np. stenografją, pismem hebrajskiem i t. p., nie wyłącza się od przyjęcia. W wypadkach wątpliwych, czy daną przesyłkę można uważać za papiery handlowe, zwraca się ją nadawcy, aby udowodnił, że umieszczone notatki zawierają szczegóły dozwolone.

W obrocie wewnętrznym na stronie adresowej przesyłki, winien być umieszczony napis „Papiery handlowe“. W obrocie zagranicznym zaleca się umieszczać napis „Papiers d'affairs“.

Wymiany papierów handlowych, tak w obrocie wewnętrznym, jak i w obrocie zagranicznym, nie mogą przekraczać w każdym z trzech kierunków 45 cm lub, jeżeli papier handlowy ma formę rulonu, 75 cm. na długość i 10 cm. w średnicy. Kartki, przesyłane jako papiery handlowe mają co do wymiarów odpowiadać kartkom pocztowym.

Waga papierów handlowych nie może przekraczać: a) w obrocie wewnętrznym — 1 kg., b) w obrocie zagranicznym — 2 kg.

Łączenie kilku papierów handlowych w jedną przesyłkę jest dopuszczalne, jeżeli pochodzą one od tego samego nadawcy, nie posiadają różnych adresów, a każdy z tych papierów odpowiada warunkom dla papierów handlowych.

Papiery handlowe muszą być opłacone całkowicie przy nadaniu.

Nieopłacone lub niedostatecznie opłacone zwraca się nadawcy, lub jeżeli to jest niemożliwe, uważa się je za niedoręczalne. Wyjątek stanowią papiery handlowe nieopłacone lub niedostatecznie opłacone, nadeszłe omyłkowo do urzędów nadawczych, które obciążają się dopłatą w wysokości podwójnej brakującej wpłaty, jak za papiery handlowe.

Papiery handlowe, zawierające listy lub notatki o charakterze korespondencji bieżącej i osobistej zwraca się nadawcom, celem uzupełnienia taryfowej opłaty, przepisanej dla listów tej samej wagi. W razie zaś niemożności zwrotu uważa się je za niedoręczalne.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XVI. Kraków, dnia 20 maja 1933 Nr. 18.

Treść numeru:

Na zasadzie uchwał poszczególnych sekcyj branżowych

nie sprowadzamy towarów niemieckich

Kupcy zorganizowani w Krak. Stowarzyszeniu Kupców.

Zjazd Radców Izb Przemysłowo-Handlowych wzywa ludność żydowską do bojkotu towarów pochodzenia niemieckiego.

W dniu 9 maja br. obradował w Warszawie w lokalu Centrali Związku Kupców zjazd radców-Żydów ze wszystkich Izb Przemysłowo-Handlowych w kraju. Zjazd zwołany został w celu zastanowienia się nad całym szeregiem spraw związanych z akcją bojkotu towarów niemieckich, proklamowaną przez żydowskie organizacje gospodarcze wskutek strasznych wiadomości o ohydnych bestjalstwach i systematycznem rugowaniu Żydów ze wszystkich placówek zarobkowych w hitlerowskich Niemczech.

Po szeregu referatów, odzwierciedlających w dosadnych słowach barbarzyństwa hord hitlerowskich, jak i po wyczerpującej dyskusji uchwalono następujące rezolucje:

Zjazd radców Żydów Izb Przemysłowo-Handlowych w Polsce w obliczu strasznej katastrofy i krwawej tragedji, jakie spotkały żydostwo w Niemczech, uznaje za konieczne podjęcie bezwzględnej walki z hitlerowskiemi Niemcami.

Eksterminacja żydostwa na wszystkich polach, pozbawienie możności egzystencji i wyzucie z elementarnych praw człowieka i obywatela z racji pochodzenia żydowskiego — nie może ujść bezkarnie.

Żydostwo winno solidarnie odpowiedzieć na zadany mu gwałt i pokazać, że potrafi obronić swą godność i zawarować prawo do życia i pracy zagrożonym swym braciom.

W tej myśli zjazd Radców Izb Przemysłowo-Handlowych wzywa całe żydowskie społeczeństwo, by w sposób jak najbardziej zdecydowany unikało wszystkiego, co z produkcji hitlerowskich Niemiec pochodzi.

Zjazd wzywa Centralę Związku Kupców do rozszerzenia, organizacji dla przeprowadzenia powyższych zaleceń.

Charakterystyczne przemówienie wygłosił na zjeździe Prezes Związku Izb Przemysłowo-Handlo-

wych inż. Klarner, który omówił obecne stosunki w Niemczech. Jesteśmy świadkami zjawisk powojennych, zmagań złych instynktów ludzkich, — zaznaczył mówca. Ludzkość zainteresowana w równowadze idzie w ściśle określonym kierunku, zmuszona ona będzie postawić sobie za zadanie w swej pracy lojalność, miłość i wzajemne zaufanie, a nie nienawiść i wzajemne pożeranie się ludzi. Ludzkość winna reagować na to co jest niewłaściwe, aby świat cały, to co jest niesprawiedliwe z obrzydzeniem odrzucił. Ciężkie chwile, jakie obecnie cały świat żydowski przeżywa spowodują większe scementowanie się sfer gospodarczych z elementem gospodarczym żydowskim. Te samorządy, które ja tu reprezentuję — będą doskonałym terenem wytrwałej i konsekwentnej pracy w tym kierunku.

Z barbarzyńcami niemieckimi nie prowadzimy interesów!

ADW. Dr. HENRYK BERMAN — KRAKÓW.

Czy klauzula „złota” w umowach dolarowych jest ważną?

W jednym z warszawskich tygodników gospodarczych („Handelswelt“) ukazała się notatka, według której w związku ze spadkiem kursu dolara i zawieszeniem notowań złota na giełdzie nowojorskiej, tzw. „klauzula złota“ w umowach prywatnych **przestaje obowiązywać.** — W związku z tem zwróciliśmy się do wybitnego znawcy z tej dziedziny, **adw. Dra Henryka Bermana w Krakowie,** który wypowiedział się w tej sprawie, jak następuje:

Notatka odnośnego czasopisma, że „klauzula złota“ w umowach, skryptach dłużnych etc. zamieszczona, nie ma żadnego znaczenia prawnego, jest **całkiem mylną,** a nawet z wyraźnem **brzmieniem ustawy niezgodna.** Odnośnie do pretensyj hipotecznie zabezpieczonych, istnieje i obowiązuje w Polsce rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27 kwietnia 1924, Nr. 36 D. U. R. P., uzupełnione ustawą z 18 marca 1931, Nr. 36 D. U. R. P. Według przepisów tych, można wierzytelność **zabezpieczyć** hipotecznie w ten sposób, iż wierzytelność ta będzie płatna we **walucie obcej** bądź efektywnie, bądź też nie efektywnie, albo w monetach **złotych** odnośnej waluty obcej, albo wreszcie „wedle równowartości czystego złota, zawartego w jednostce pieniężnej danej waluty obcej“ t. j. według tzw. parytetu złotowego odnośnej waluty zagranicznej. Dla wierzytelności hipotecznie niezabezpieczonych niema wprawdzie w ustawie takiego **wyraźnego** przepisu, jak dla wierzytelności hipotecznych, ael mimo to **odnośnie do wierzytelności niehipotecznych obowiązuje ta sama zasada** z tego powodu, w walutach obcych (rozp. z 14 kwietnia 1924) istnieje w Polsce absolutna **wolność zawierania umów w dowolnych walutach,** a temsamem **mogą** także być ważnie zawierane umowy w zagranicznych monetach złotych względnie umowy, zawierające zastrzeżenie płacenia na podstawie parytetu złotowego waluty zagranicznej.

Twierdzenie, że dolar złoty wcale nie istnieje, czy też nie istnieje wogóle nigdzie waluta złota, i że klauzula złotowa względnie parytetowa jest wskutek tego niewykonalną jest również **mylne.** Odnośnie do dolara, jest notorycznie wiadomem, że istnieją **monety dolarowe złote,** a choćby nawet monet takich nie było, to i to by nie szkodziło, bo czy Państwo bije monety złote, czy też ich nie bije, w każdym razie, w każdem Państwie, którego waluta jest oparta na złocie, a zatem także w Stanach Zjednoczonych Ameryki Półn. istnieje ustawa, określająca wagę i ilość złota zawartego w jednym dolarze i **ta to waga** przy zupełnym nawet braku monet złotych służyć może i musi za podstawę do obliczenia parytetu. W Polsce n. p. **nie mamy monet złotych** krajowych, a jednak mamy ustawę z 5. XI. 1927 Nr. 97 D. U. R. P. przepisującą, ile złota czystego idzie na jednego złotego i ta, — w usta-

wie tej podana waga i ilość złota czystego w jednym złotym zawartego — stanowi **parytet złotego.** Prawda, że dla przeliczenia złotego w złocie na złote obiegowe mamy w ustawie specjalny przepis, a natomiast dla przeliczenia dolara złotego lub innych złotych walut zagranicznych brakuje takiego specjalnego przepisu, z tego jednak nie wynika bynajmniej, ażeby umowy o płacenie w dolarach w złocie lub umowy o płacenie według parytetu dolara złotego były niewykonalne. Umowy takie w braku specjalnego przepisu muszą być wykonywane według zasad, zawartych w §§ 988 i 989 k. c. Według obu tych §§ należy się wierzycielowi w razie zmiany waluty, w razie wycofania pewnych gatunków pieniędzy z obiegu etc. zawsze tzw. „wewnętrzna wartość" t. j. wartość kruszcowa umówionej pierwotnie waluty. Jeżeli zatem ktoś sobie wymówił zapłatę w **dolarach złotych,** a Ameryka zredukuje wagę dolara złotego o 50 proc., to dłużnik będzie musiał w tych nowych tj. lżejszych dolarach płacić dwa razy tyle dolarów, niż w obecnych dolarach złotych. Jeżeli natomiast wierzyciel sobie nie wymówił zapłaty w dolarach złotych, tylko zapłatę w dolarach efektywnych, ale z zastrzeżeniem parytetu złotowego dolara, to dłużnik winien będzie przy zniżce kursu dolara papierowego zapłacić w efektywnych dolarach papierowych taką kwotę, żeby wierzyciel za łączną sumę otrzymanych dolarów papierowych mógł otrzymać tę ilość czystego złota, jakąby przy kursie al pari mógł był otrzymać za należną nominalną sumę dolarów papierowych; jeżeli w krytycznym czasie brakuje notowań kursu dolara papierowego w stosunku do dolara złotego, to sąd w procesie będzie musiał różnicę wartości dać stwierdzić przez znawców (bankierów albo złotników). To samo ma miejsce, jeżeli wierzyciel sobie wymówił dolary bez dodatku „efektywne", ale z zastrzeżeniem parytetu złotowego; w wypadku takim dłużnik może według swojego wyboru płacić albo w banknotach dolarowych albo w złotych, w obu wypadkach jednak w takiej ilości, żeby wierzyciel otrzymał pełną należącą mu się ilość czystego złota.

Nie przeczę, że w praktyce mogą czasem powstać trudności przy przeliczeniu dolarów lub złotych na parytet złotowy dolara, ale z tego **nie wynika i wynikać nie może, żeby klauzula złotowa względnie klauzula parytetu złotowego nie obowiązywała;** wykluczonem jest, żeby jakikolwiek Sąd stanął na stanowisku, że klauzula nie wiąże **pomimo, iż w ustawie wyraźnie została dopuszczona!**

Zaznaczam jeszcze, że nawet całkowite zniesienie lub unieważnienie klauzuli złotowej przez ustawodawstwo Stanów Zjednoczonych Ameryki Półn. nie pomoże nic tutejszym dłużnikom, o ile nie chodzi o długi **płatne w Ameryce** i podpadające wskutek tego pod ustawodawstwo walutowe emerykańskie.

Za podatek lokatorski

ODPOWIADA TYLKO MAJĄTEK LOKATORA, KTÓREMU TEN PODATEK WYMIERZONO.

(Wyrok Sądu Najwyższego z 18/III. 1933 Nr. C II. RW. 91/33).

Przed dwoma laty wystąpiła N. N. przeciw Skarbowi Państwa ze skargą o wyłączenie ruchomości jej własnością będących a zajętych celem ściągnięcia podatku od lokali, i wymierzonego jej mężowi. Sąd grodzki miejski we Lwowie wyrokiem z dnia 5. XII. 1931, Lcz. XIII. C. 918/31 oddalił powódkę N. N. z żądaniem skargi, uzasadniając swoje orzeczenie tem, że „okoliczność, iż jedynie mąż powódki figuruje na wykazie zaległości, jako zobowiązany, nie przesądza wcale faktu, iż również powódka jest do zapłaty tego podatku zobowiązaną“. Wedle zdania sędziego nie tylko „lokator“ jest zobowiązany do zapłaty podatku od lokali, ale wszystkie osoby, które lokal „zajmują“, z wyjątkiem tych, które ustawa wyraźnie wymienia. „Skoro zatem powódka wraz z mężem przedmiotowe mieszkanie zajmują, to winna jest zapłacić podatek lokatorski, a formalnym zarzutem, iż na wykazie zaległości jej nazwisko nie figuruje, nie może się bronić wobec powyższych wywodów“.

Wskutek wniesionej apelacji Sąd okręgowy we Lwowie wyrokiem z dnia 21. VI. Lcz. C. Bc. 571/32 zmienił wyrok I. instancji i dał miejsce żądaniu skargi, uzasadniając orzeczenie, jak następuje: „Sąd procesowy nie miał na podstawie wyników sporo uzasadnionej podstawy do zastosowania w danym wypadku postanowienia art. 1 ust. 2 ustawy o podatku od lokali, gdyż wykaz zaległości w państwowym podatku od lokali odnosi się jedynie do męża powódki N. N. i tylko przeciw niemu wdrożono postępowanie egzekucyjne, a więc tylko on jest obowiązany do zapłaty powyższego podatku. Zapatrywanie prawne Sądu I. instancji... jest mylne, gdyż powódka mieszkania tego nie zajmuje na podstawie samoistnego jakiegoś tytułu prawnego, a jedynie przebywa w tem mieszkaniu, jako domownika lokatora tego mieszkania, wobec czego postanowinie par. I. powołanej wyżej ustawy do niej nie może się odnosić, postanowienie zaś z par. 1101 u. c. nie może być w drodze analogji stosowane, gdyż odnosi się ono wyłącznie do odpowiedzialności za zaległy czynsz najmu“.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 16. III. 1933 Nr. C. II. Rw. 91/33 postanowił rewizji pozwanego Skarbu Państwa nie uwzględnić, uzasadniając swe orzeczenie, jak następuje: „Powódka udowodniła, że na ruchomościach zajętych egzekucyjnie u N. N. w celu ściągnięcia zaległego podatku od lokali przysługuje jej prawo własności, zatem prawo, które według par. 37 o. e. czyni egzekucję na tych ruchomościach niedopuszczalną. Pytanie czy powódka N. N. obowiązaną jest według art. 1 ust. 2 ustawy z 2. VIII. 1926 N. 94 poz. 550 Dz. U. P. do uiszczenia podatku od lokali przypisanego jej mężowi N. N. nie ma dla oceny prawnej tego sporu istotnego znaczenia, skoro powódce takiego podatku nie wymierzono, ani też egzekucji przeciw niej nie skierowano. Poza tem jest to pytanie, którego rozstrzygnięcie nie należy do właściwości sądów (art. 7 i 8 powołanej ustawy). Pogląd rewizji jakoby ustawodawca opierając wymiar podatku na wysokości opłacanego czynszu, chciał wyposażyć go w ten sposób w przywileje, z których korzysta według ustawy cywilnej czynsz najmu, nie znajduje uzasadnienia w przepisach powołanej ustawy, brak zatem słusznej podstawy do stosowania w drodze analogji przepisu par. 1101 u. c. skoro rzeczowej odpowiedzialności ruchomości, znajdujących się w lokalu podlegającego podatkowi, nie ustanowiono. Rewizja zatem nie mogła odnieść skutku“.

Spodziewać się zatem należy, że wobec powyższego orzeczenia Najwyższego Sądu, właściwe władze przystąpią do liberalniejszej interpretacji ustawy o podatku od lokali.

Wszechpolski zjazd organizacji drobnych kupców

Celem omówienia szeregu spraw, dotyczących obecnej sytuacji gospodarczej w kraju odnośnie do drobnych kupców w szczególności celem zajęcia stanowiska wobec aktualnych obecnie kwestyj gospodarczych i ustaw, egzekutywy Centralnego Związku Drobnych Kupców w Warszawie, postanowiła zwołać zjazd krajowy organizacyj drobnych kupców na 4 i 5 czerwca do Warszawy. Zjazd połączony też będzie z uroczystościami z okazji jubileuszu 15-lecia związku Drobnych kupców. Jak wynika z wiadomości, które nadeszły do centrali, zjazd wywołał żywe zainteresowanie w ośrodkach prowincjonalnych. Przeszło 300 oddziałów zapowiedziało już swój udział w zjeździe. W zjeździe uczestniczyć też będą przedstawiciele organizacyj drobnych kupców zagranicą.

Zjazd stanowić będzie równocześnie imponującą manifestację protestacyjną przeciwko barbarzyństwu hitlerowskiemu w Niemczech. Mają też być nakreślone wytyczne dalszej akcji Centrali w zakresie bojkotu gospodarczego hitlerowskich Niemiec.

Uwzględniając prośbę Centralnego związku drobnych kupców, Ministerstwo Komunikacji pismem z dnia 5 bm. przyznało delegatom na zjazd 50 procent ulgi na kolejach.

Wolna trybuna

O ujednostajnienie godzin przyjmowania stron w urzędach

We wszystkich urzędach publicznych wyznaczone są dla stron godziny, w których referenci i naczelnicy urzędów mają przyjmować i załatwiać strony. Niestety, we wszystkich urzędach godziny te są różne, a nawet w tych samych urzędach referenci przyjmują strony w różnych godzinach. Zdarza się zatem, że strona, przybywszy do urzędu musi wyczekiwać kilka godzin, nim zbliży się godzina przyjmowania stron, lub co gorsza dowiaduje się, że dany referent przyjmuje strony tylko w pewne dnie, a akurat odnośny dzień nie jest przeznaczony na przyjmowanie stron.

Dla przyjmowania stron wyznaczone są zwykle dwie godziny dziennie. Słusznie więc mniemać-by należało, że przynajmniej przez te skąpe dwie godziny referent jest w biurze, przyjmuje strony i udziela wyjaśnień. Okazuje się jednak najczęściej, że w tych godzinach odbywa się w najlepszym razie konferencja i referenta niema, a biuro jest zamknięte. Publiczność czeka w ogonku, wreszcie przed upływem godzin urzędowych zjawia się referent, przyjmuje dwie strony, a wreszcie oświadcza, że z powodu upływu godzin, przeznaczonych na przyjmowanie stron, należy przyjść nazajutrz. Na nic się zdadzą tłumaczenia, że strony wyczekują kilka godzin i z powodu nieobecności referenta nie mogły spraw załatwić. Referent bezapelacyjnie odsyła strony z niczem, a te straciwszy kilka godzin, odchodzą, by nazajutrz powtórzyć te wyczekiwania.

Domagamy się, by we wszystkich urzędach publicznych, państwowych, samorządowych, ubezpieczeniowych i t. d., godziny przyjmowania stron tak przez referentów, jak i naczelników były ujednostajnione, niezmieniane i podane do wiadomości publicznej. Godziny przyjmowania stron winny być wyznaczone codziennie przynajmniej przez 2 godziny i przez poszczególnych referentów nie mogą być zmieniane. Godziny te winny być przeznaczone wyłącznie dla stron i w tych godzinach mają być referenci w biurach wyłącznie do dyspozycji stron. W razie nagłej przeszkody ze strony referenta, winien być przeznaczony jego zastępca, obznajomiony dokładnie z czynnościami odnośnego referenta.

Maksymiljan Haas.

Gdzie należy płacić komorne?

Stowarzyszenie lokatorów podaje do wiadomości następujące orzeczenie Sądu Najwyższego:

Właściciel domu wystąpił przeciwko lokatorowi o eksmisję, gdyż zalegał on z opłatą komornego za 5 kwartałów, sąd grodzki zasądził eksmisję, wydział odwoławczy sądu okręgowego (sąd apelacyjny) zatwierdził wyrok sądu grodzkiego, więc tem samem orzekł również eksmisję.

Lokator założył skargę kasacyjną i w kasacji powołuje się na to, iż dozorca domu przychodził do niego i oświadczył mu, aby lokator przyszedł do gospodarza i w jego mieszkaniu zapłacił komrne. Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że komorne winno być zapłacone w mieszkaniu lokatora, jeśli nie było przeciwnej umowy. Skoro w danym wypadku nie było umowy, na podstawie której lokator winien był zapłacić komorne w mieszkaniu właściciela domu, przeto żądanie dozorcy, aby lokator przyszedł do gospodarza i zapłacił w jego mieszkaniu komorne, jest niesłuszne i nie ma podstaw do ekmisji.

Odsetki dyskontowe, zaliczane przez spedytorów stanowią obrót.

Według p. 5 art. 5 ustawy z 15 lipca 1925 o podatku przemysłowym (Dz. Ust. poz. 550) uważa się za obrót w przedsiębiorstwach ekspedycyjnych — sumę prowizji oraz wszelkich innych wynagrodzeń za wykonane świadczenia i usługi.

Zachodzi obecnie pytanie, czy odsetki dyskontowe, pobierane przez przedsiębiorstwa ekspedycyjne od swych klientów, stanowią obrót podatkowy przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwa ekspedycyjne zaliczają swym klientom kwoty wydatkowane, jak cło, koszty odprawy celnej, fracht, dowóz, składowe i t. p. Jeśli na pokrycie rachunku tego przyjmują zamiast gotówki — weksle, zaliczają odsetki dyskontowe.

Te odsetki dyskontowe nie przedstawiają zawsze bezpośrednich korzyści dla spedytorów, którzy — tak samo jak wszyscy — odczuwają brak gotówki i zmuszeni są w najczęstszych wypadkach, w drodze eskontu weksli klientowskich postarać się o gotówkę w bankach. Lecz i w tym wypadku dyskont, zaliczony klienteli podpada pod postanowienie przytoczonego p. 5 art. 5 ustawy, określającego obrót biur ekspe-

dycyjnych jako sumę prowizji oraz wszelkich innych wynagrodzeń za wykonane świadczenia i usługi.

Przedsiębiorstwo ekspedycyjne bowiem, wyłożywszy za klienta pewne kwoty tytułem wydatków, obciążających samego klienta, wyświadczyło mu usługę, a za tę usługę otrzymuje wynagrodzenie w formie procentów. To wynagrodzenie jest w przedsiębiorstwie ekspedycyjnem częścią obrotu, podlegającą opodatkowaniu.

Wydatki, które spedytor pokrywa z polecenia i na rachunek zleceniodawcy, jak n. p. koszty przewozu, cła i t. p. nie są wynagrodzeniem za świadczenia i usługi i jako pozycje przechodnie nie stanowią obrotu podatkowego, natomiast odsetki, policzone przez spedytora za wyłożenie tych sum, są wynagrodzeniem za świadczenia i podlegają opodatkowaniu bez względu na to, czy spedytor pracuje własnym kapitałem i zaliczone odsetki stanowią jego dochód, czy też weksle oddaje dalej i z tej czynności kredytowej nie osiąga bezpośredniego zysku.

Władze skarbowe stoją na tem stanowisku, że kwoty dyskonta bankowego, które ponosi spedytor są jego kosztami handlowemi, poniesionemi w związku z prowadzeniem przedsiębiorstwa dla osiągnięcia przychodów.

JÓZEF PROPPER.
przysięgły znawca ksiąg.

Nowy okólnik w sprawie stosowania pozwoleń przywozu

Min. Skarbu wystosowało w ostatnich dniach do wszystkich Dyrekcji Ceł oraz Urzędów Celnych nowy okólnik w sprawie stosowania pozwoleń przywozu. Okólnik nosi cyfrę L. D. IV. 8447-3-33 i ma brzmienie następujące:

W związku z pozwoleniami na prawo przywozu z zagranicy towarów zakazanych, wydawanemi przez Min. Przemysłu i Handlu na podstawie art. 7 h. ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o uregulowaniu stosunków celnych. (Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 777) wyjaśnia się co następuje: 1) pozwolenia przywozu są imienne, wydawane są przez Min. P. i H. bezpośrednim nabywcom towarów zagranicą i jako takie nie mogą być odstępowane i przenoszone na inną osobę, przyczem towar powinien pochodzić z tego kraju, na który opiewa pozwolenie przywozu, 2) Jeżeli zagraniczny nabywca odsprzedaje innemu nabywcy towar, wysłany już do polskiego obszaru celnego, nowy nabywca winien przedstawić do oprawy celnej pozwolenie przywozu, udzielone mu przez M. P. i H., jak również fakturę, wystawioną przez nadawcę na jego imię, a to w dowód zawartej z nim transakcji. 3) Przy odprawie celnej tożsamość osoby, wymienionej w pozwoleniu, z reguły ustala się według handlowych i innych dokumentów, dołączonych przez stronę do deklaracji celnych w myśl obowiązujących przepisów. W obrocie pocztowym za dokumenty takie służą deklaracje celne nabywcy, certyfikaty pochodzenia i t. p. 4) Przy transportach kolejowych, przewożonych za bezpośredniemi dowodami kolejowemi do miejscowości, gdzie niema urzędów celnych, a odprawionych za prośrednictwem kolejowej ajencji celnej, ajencja ta przedstawia do odprawy celnejwraz z dokumentami handlowemi pozwolenie przywozu, nadane na imię osoby, wymienionej w tych dokumentach, 5) list przewozowy, miarodajny przy ustalaniu prawa rozporządzenia towarem pod względem celnym (§21 rozporządzenia o postępowaniu celnem) przy stosowaniu pozwoleń przywozu ma drugorzędne znaczenie, gdyż jak wykazała praktyka, zarówno nadawcy, jak i odbiorcy towarów zagranicznych, o ile chodzi o ekspedycję towarów i załatwianie formalności celnych, posługują się firmami ekspedycyjnemi, przedsiębiorstwami składowemi oraz bankami, 6) Przy braku dokumentów, wyszczególnionych w punkcie 3-cim, firma, oznaczona w liście przewozowym, winna być ta sama, co i w pozwoleniu przywozu, 7) Przy transportach morskich, tożsamość osoby wymienionoj w pozwoleniu ustala się przy odprawie celnej z reguły według dokumentów handlowych i innych, dołączonych prze stronę do deklaracji celnej, w myśl obwiązujących przepisów. W razie braku dokumentów firma oznaczona w konosamencie winna być ta sama co i w pozwoleniu przywozu, a jeżeli tak nie jest lub jeżeli konosament nie jest imienny, musi posiadać zaświadczenie osoby wymienionej w pozwoleniu, stwierdzające, że towar przybyły za konosamentem jest własnością tejże osoby, i że osoba ta poleciła firmie załatwienie formalności celnych. Własnoręczność podpisu na zaświadczeniu winna być poświadczona przez upoważnione do tego urzędy, (sąd, notarjusz, organ administracji ogólnej, urząd celny). Jednocześnie uchyla się okólniki, poprzednie dotyczące stosowania pozwoleń przywozu z dnia 5 grudnia 1931 r., 15 lutego, 2 września i 17 listopada 1932 r.

Kronika.

OBNIŻKA CENY PRĄDU ELEKTRYCZNEGO W HANDLU W KRAKOWIE.

Elektrownia miejska w Krakowie obniżyła już od bieżącego miesiąca cenę za prąd oświetleniowy w sklepach o 10 groszy za 1 kilowat, a to dzięki zabiegom Krakowskiego Stow. Kupców oraz Kongregacji Kupieckiej w Prezydjum m. Krakowa. Od wielu lat krakowskie kupiectwo domagało się obniżki ceny za prąd, która to cena w swoim czasie została podwyższona zupełnie niesłusznie a wszelkie interwencje napotykały na opór Władz magistrackich, mimo że przyznały one, że podwyżka ta jest niesłuszną. Po objęciu władz przez obecnego Prezydenta p. Dra Kaplickiego, reprezentanci kupiectwa krakowskiego ponownie interwenjowali i onegdaj odbyła się konferencja w obecności Dyrektora Elektrowni miejskiej p. Dubeltowicza. — Po gruntownem zbadaniu sprawy p. Prezydent uznał, że żądania kupiectwa są uzasadnione i pomimo, że finanse miejskie są obecnie w bardzo trudnem położeniu, częściowo uwzględnił słuszne żądanie przedstawicieli kupiectwa.

TARGI ZAGRANICZNE.

W czasie od 20. do 25. maja b. r. odbędzie się w **Pradze** Wystawa rolnicza. Urządzona przez Zjednoczenie Rolnicze Republiki Czechosłowackiej, ma ona na celu zobrazowanie w jaknajszerszym zakresie współczesnego stanu rolnictwa i produkcji rolniczej w Czechosłowacji.

W czasie od 10. do 28. września b. r. odbędą się w **Salonikach** (Grecja) VIII. Targi Międzynarodowe. Ze względu na to, że produkty polskie przemysłowe znajdują coraz większy zbyt na rynkach greckich, byłoby pożądane, aby polski świat handlowy i przemysłowy zainteresował się wspomnianemi Targami.

Bliższych informacyj mogą zainteresowani zasięgnąć w Izbie przemysłowo-handlowej w Krakowie, ul. Długa 1.

WPROWADZENIE RUCHU TELEFONICZNEGO Z PALESTYNĄ.

Izba przemysłowo-handlowa w Krakowie komunikuje na podstawie zawiadomienia Ministerstwa Poczt i Telegrafów, że z dniem 1. maja b. r., został wprowadzony ruch telefoniczny między Polską i Palestyną via Berlin—radjo Cairo lub via Berlin—Londyn—radjo Cairo.

W Polsce dopuszczono do ruchu narazie: Warszawę, Bielsko, Bydgoszcz, Gdynię, Katowice, Kraków, Lublin, Lwów, Poznań i Wilno — w Palestynie: Gaza Haifa, Jaffa i Jerusalem.

Opłata za trzyminutową rozmowę zwykłą między Polską i Palestyną wynosi 190 zł. 80 gr. i za każdą dalszą minutę lub część tejże 1/3 powyższej stawki.

Ruch telefoniczny z Palestyną odbywa się w godzinach od 8 do 12 oraz od 17 do 19 według czasu środkowo-europejskiego.

PRZYWÓZ TOWARÓW Z ZAGRANICY.

Izba przemysłowo-handlowa w Krakowie przypomina importerom korzeni, olejów, nasion oleistych, skór futrzanych surowych, korków, kalafonji oraz minerałów zawierających bor, że w Izbie otrzymać mogą w godzinach urzędowych szczegółowe informacje tyczące się formalności, jakie są związane obecnie z przywozem wymienionych towarów.

ZWIĘKSZENIE MOŻLIWOŚCI WYWOZU TOWARÓW POLSKICH DO HOLANDJI.

Zainteresowani w eksporcie do Holandji mogą przeglądać w biurze Izby przemysłowo-handlowej w Krakowie w godzinach urzędowych wykaz artykułów, które na skutek bojkotu towarów niemieckich w Holandji, mógą obecnie liczyć na większe możliwości zbytu tamże.

BLISKI WSCHÓD INTERESUJE SIĘ EKSPORTEM POLSKIM.

Konsulat Generalny R. P., obejmujący swą kompetencją terytorjalną Palestynę, Królestwo Iraku i wyspę Cypr, a mający swą siedzibę w Tel-Avivie, zawiadomił telegraficznie Izbę przemysłowo-Handlową we Lwowie, że w okręgu jego działalności organizuje się poważna grupa interesantów, wybierająca się w najbliższych tygodniach z gremjalną wycieczką do Polski. — Głównym celem tej podróży są tegoroczne Targi Wschodnie, które rozpoczną się 3 czerwca i potrwają do 18 czerwca. Będą one bowiem miały w tym roku specjalny charakter eksportowy, zamiarem zaś członków owej wycieczki z Bliskiego Wschodu jest zapoznać się z obecnemi możliwościami nabywania artykułów wywozowych z Polski. Wobec coraz większej wagi, jaką przywiązuje przemysł polski, produkujący na eksport, do roli kupca-hurtownika z Bliskiego Wschodu, który jak wiadomo, nietylko importuje dla zaspokojenia potrzeb terytorjów, bezpośrednio najbliższych mu geograficznie, ale staje się także coraz bardziej pośrednikiem w handlu z dalszemi krajami, leżącemi zwłaszcza wzdłuż szlaków morskich i lądo-

wych, wiodących do Azji południowej, i wobec odbywającego się obecnie wśród znacznej części kupiectwa tamtejszego przegrupowania się w stosunku do dotychczasowych źródeł zakupu, przyjazd tej wycieczki do Polski wzbudzić może wśród fabrykantów naszych zrozumiałe zainteresowanie.

PREFERENCJE CELNE DLA AUSTRJI.

Między Rządem polskim a austrjackim został zawarty układ preferencyjny. Układ ten przewiduje szereg stawek ulgowych na różne towary austrjackie w ramach określonych ściśle wedle kontyngentu.

a) Grupy skóry i obuwia,
b) „ wyrobów hutniczych,
c) „ maszyn i aparatów,
d) „ papieru i tkaniny.

Zainteresowani kupcy, członkowie Krak. Stowarzyszenia Kupców mogą w godzinach urzędowych w Sekretarjacie Grodzka 43 przeglądnąć tak stawki jak i kontyngenty objęte powyższą umową preferencyjną.

NIERACJONALNY PRZEPIS.

W projekcie rozporządzenia wykonawczego do ustawy o dostawach i robotach na rzecz skarbu państwa, samorządu oraz instytucyj prawa publicznego, zamieszczony został przepis, nakazujący udzielanie pierwszeństwa w dostawach i robotach rynkowi miejscowemu. Tego rodzaju przepis zdaje się być z punktu widzenia interesów gospodarczych pozbawiony wszelkiego uzasadnienia. Jedyne kreterjum dla udzielania zamówień i dostaw winny stanowić jakość i cena towaru, a nie położenie terytorjalne przedsiębiorstwa.

NOWE ZNIŻKI TARYFOWE.

Ministerstwo komunikacji, obniżyło z dniem 15-ym i 20-ym maja r. b. przewozowe taryfy kolejowe dla szeregu materjałów, a mianowicie: dla piasku, żwirku o 10 proc., dla gliny surowej — o 10%; dla odpadków jutowych — o 33%, dla siarczanu miedzi — o 17%, (przy eksporcie przez porty polskie), dla nawozów azotowych — o 10%, dla celulozy — o 30% (przy eksporcie przez porty polskie), dla jaj — o 25% (przy wywozie przez granicę lądową), dla ściółki torfowej i torfu — o 30%, dla odpadków przy wyrobie bekonów (wnętrzności zwierzęce, ozory, móżdżek, cynadry, płuca, serca, głowizny itp.) — o 25%, dla słupów tele-technicznych — 15% (przy wywozie przez porty polskie).

Pozatem ministerstwo komunikacji udzieliło dalszych zniżek taryfowych dla drzewa i jego produktów, eksportowanych z Polski przez porty polskie z Wileńszczyzny, a mianowicie dla drzewa jodłowego, świerkowego i sosnowego — 5%, dla deszczułek, skrzyń, pak, pokładów kolejowych itp. z drzewa miękkiego — 5%, dla drzewa celulozowego — 5%, dla drzewa użytkowego; dłużyc, kloców, bloków nieobrobionych — 5%, również te same wyroby drzewne tarte i heblowane uzyskały zniżki 5 proc. Ponadto przewóz kauczuku z portów polskich do Lidy oraz wywóz wyrobów gumowych z Lidy do portów polskich uzyskał zniżkę taryfową w wysokości 10%.

Fundusz Pracy.

Praktyczne wskazówki dla pracodawców i pracowników.

1. Składki na rzecz Funduszu Pracy uiszcza się od pensji **brutto,** t. zn. bez potrącenia od **zasadniczej** pensji wszelkich świadczeń, do których obowiązany jest pracownik.

2. Stawka wynosi po 1%, a więc zarówno pracownik jakoteż pracodawca płacą po 1% zasadniczej pensji brutto.

3. Składkę wpłaca się zapomocą czeku P. K. O, na rachunek Funduszu Pracy. Czekiem tym należy wpłacić łączną sumę składek, t. j. całe 2%. (Uwaga: W Krakowie konto Funduszu Pracy ma Nr. 414.160. Czeki te wydaje Kasa Chorych).

4. Prócz tego winien pracodawca co miesiąc względnie po każdorazowej wypłacie pensyj pracowniczych (u pracowników fizycznych przypada to normalnie co tydzień) składać w Kasie Chorych **deklarację,** zawierającą 1) imienne wyszczególnienie pracowników, 2) wysokość przypadających brutto pensyj oraz 3) ostateczną kwotę składek na rzecz Funduszu Pracy.

Uwaga Redakcji! Członkom Krak. Stowarzyszenia Kupców wydaje Sekretarjat w godzinach od 4—7 wiecz. **czeki** P. K. O. oraz **formularze deklaracyj.**

Pasażerowie III. klasy mogą w pełni korzystać z wagonów restauracyjnych

Ministerstwo komunikacji wydało rozporządzenie, regulujące dostęp pasażerów do wagonów restauracyjcyjnych i wagonów-barów, kursujących na niektórych linjach. Z rozporządzenia tego wynika, że dostęp do wagonów restauracyjnych i wagonów-barów dozwolony jest w 10 minut po ruszeniu pociągu. W wagonach restauracyjnych zniesione zostały wszelkie ograniczenia, jakie dotychczas obowiązywały w stosunku do pasażerów klasy III. W wagonach-barach pasażerowie pozostawać mogą tak długo, ile czasu potrzeba do spożycia posiłku.

Nowe te przepisy obowiązują od dnia 15-go maja b. r. Ceny posiłków w wagonach-barach są znacznie niższe, niż w wagonach restauracyjnych.

Rozkład jazdy autobusowej

Odchodzą z Krakowa:

Alwernia 18.00	Nowy Sącz 18.00
Będzin 13.00, 16.00,	Ojców 7.15. 10.00, 15.15, 18.30,
Biała k. Bielska 16.30,	Olkusz 18.30,
Brzesko Nowe 9.30, 12.00, 15.30, 16.30, 18.00	Pilica 8.45
Cieszyn 16.30	Proszowice 13.00, 17.00, 21.00
Czernichów 18.00	Rabka 9.00, 14.00, 15.00, 17.00
Kielce 7.00, 12.30, 16.00	Słomniki 18.30, 19.00, 19.30
Krynica 7.45, 10.00, 16.00,	Swoszowice
Limanowa 16.30	Szczawnica 8.30,
Maków 17.00	Szczyrzyc 16.30
Miechów, 10.00, 14.00, 17.00, 18.00, 20.00	Wolbrom 17.30
Mszana Dolna 16.15, 16.30	Zakliczyn 16.00
Myślenice 9.00, 13.00, 16.00, 19.30	Zakopane 8.00, 16.00
Myślenice (we święta) 21.30	Zawoja 8.00, 17.00

Odchodzą z Podgórza:

Dobczyce 14.00, 15.00	Trzciany 14.00
Gdów 14.00, 15.00	Ujście Solne 14.30
Nowy Targ 18.00	Wieliczka 14.00, 15.00
Tarnów 18.00	

Czy ajent podróżujący jest pracownikiem firmy?

JEŻELI PRACUJE TYLKO ZA PROWIZJĘ — NIE JEST PRACOWNIKIEM.

Podróżujący agent handlowy, który pełni usługi zupełnie samodzielnie co do czasu pracy, jak i miejsca i sposobu ich wykonania i tylko za prowizją bez stałego wynagrodzenia, nie pozostaje w stosunku służbowym, nie jest uprawniony do żądania wydania mu świadectwa pracy, ani też do podnoszenia roszczeń odszkodowawczych z powodu odmowy wydania mu takiego świadectwa. (Orzeczenie S. N. w sprawie RW. 762/32).

* * *

Sąd Najwyższy rozstrzygał pytanie, czy stosunek, jaki istnieje między podróżującym agentem, a firmą dla której pracuje, jest stosunkiem służbowym.

W konkretnym wypadku chodziło o taką sprawę, w której ktoś na podstawie zawartej z firmą umowy świadczył na rzecz tej firmy usługi w charakterze ajenta podróżującego, a jego wynagrodzenie za te czynności składało się z prowizji, której wysokość zależała od ilości maszyn za jego pośrednictwem sprzedanych i od wysokości kwot przez niego dla firmy zainkasowanych. Przy dokonywaniu tych czynności ajent nie był zobowiązany do pełnienia usług w pewnych godzinach i w oznaczonym lokalu, ani też do wykonywania pewnej określonej ilości świadczeń, przeciwnie, był uprawniony prowadzić także własne przedsiębiorstwo handlowe, a jedynie ze względów technicznych ułożono się, że agent podejmować będzie pracę w pewnym rejonie i przedstawiać będzie firmie wyniki swej pracy w określony dzień tygodnia, po powrocie ze swych objazdów handlowych.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego, sąd przyszedł do przekonania, że agent nie pozostawał w stosunku służbowym do firmy, a przeciwnie, świadczenia jego na podstawie umowy zawartej między stronami, były winikiem jego samodzielnej działalności zarobkowej.

Umowa taka bowiem nie stworzyła tego rodzaju zależności ajenta od firmy, iżby on pozbawiony był samodzielności tak co do czasu pracy, jak i sposobu jej wykonywania, tembardziej, że ajent wobec umówionego wynagrodzenia miał poważny wpływ na wysokość swego zarobku.

Jeżeli więc w związku z powyższym stanem rzeczy agent istotnie sam stanowił o czasie swej pracy, jak również o wysokości swego wynagrodzenia, a więc pracował samodzielnie i na własne ryzyko, to słusznem jest zdaniem Sądu Najwyższego wniosek, że między stronami nie zaistniał stosunek służbowy, wobec czego ajent nie jest uprawniony do żądania wydania mu pisemnego świadectwa o czasie i rodzaju zatrudnienia.

Rozkład jazdy kolejowej

Ważny od dnia 15-go maja 1933 r.

Odchodzące z Krakowa:

Kierunek wschodni

do Bochni, Tarnowa, Rzeszowa

P. 0.52, 7.50, 8.15, **P. 8.50**, **P. 11.45**, R. 14.20, 15.30, R. 16.30, R. 17.58, **P. 19.07**, L. 19.20, 19.45, L. 20.45, 23.30

Przyjazd do Krakowa

R. 6.20, L. 7.45, 8.45. R. 11.05, **P. 11.33**, 13.30, R. 14.45, 16.55, **P. 17.33**, R. 18.40, 20.05, R. 21.05, **P. 21.55**, 23.20, 6.40, **P. 5.50**,

Robotniczy: R, lokalny z Bochni: L.

Kierunek południowo-wschodni

Do Nowego Sącza, Krynicy

0.10, **P. 3.27**, 5.55, 8.50, **P. 13.15**, 13.22, 15.30, 17.58 **P. 19.07**

Przyjazd do Krakowa

11.05, 14.45, **P. 17.33**, 20.05, 21.05, 21.55, **P. 22.47**, **P. 1.35**, 5.50

Kierunek południowo-wschodni

do Jasła, Sanoka, Iwojnicza

0.10, 5.55, 13.22, 15.30, 17.58

Kierunek południowy

do Rabki, Zakopanego

0.20, **P. 6.50**, **P. 8.35**, 8.55, 9.30, 15.45, 19.32

sezonowe od 1 czerwca **P. 3.40**, **P. 13.30**

do Suchy 18.05

do Kalwarji, Wadowic

7.15, 15.15, 20.15

Kierunek północno-wschodni

Mielec, Lublin

P. 0.52, 7.50, 8.15, **P. 8.50**, 15.30, 19.45, 23.30

Do Warszawy

P. 6.15, 11.20, **P. 15.05**, **P. 17.42**, 21.31, **P. 22.25**, 23.10

sezonowy od 3 czerwca do 5 września i od 22 grudnia do 2 marca **P. 2.05**,

do Katowic (Sosnowic)

5.30, **P. 6.15**, 7.00, 9.05, 11.50, 13.05, 14.00, 16.40, **P. 18.10**, 20.25, **P. 22.25** do Gdyni

do Bielska

1.15, 4.20, 7.30, 9.15, **P. 11.41**, 14.00, 17.15, 20.05, **P. 21.25**

do Żywca

4.20, 7.30, 9.15, **P. 11.41**, 14.00, 17.15, **P. 21.25**,

do Cieszyna

4.20, 7.30, **P. 11.41**, 14.00, 17.15, 20.05, **P. 21.25**,

Ruch międzynarodowy.

Kierunek zachodni

Kraków, Poznań, Gdańsk, Gdynia

P. 6.15, 11.50, 20.25, **P. 22.25**

Kraków Wrocław - Berlin

P. 6.15, 9.05, 11.50, 14.00, **P. 18.10**,

Kraków - Zebrzydowice - Wiedeń - Praga

P. 11.41, **P. 21.25**,

Kierunek wschodni

Kraków - Lwów - Stanisławów - Bukareszt

P. 0.52, 7.50, **P. 8.50**, **P. 11.45**, 13.22, **P. 19.07**, **P. 23.30**

P.: Pospieszny.

Ruch lokalny.

do Wieliczki

Motorowy 6.45, 8.25, 10.00, 11.50, 13.07, 15.05, 17.50, 19.15, 21.50, 23.10

osobowy p. 13.55, 16.45, 19.55

do Niepołomic 4.30, 14.10

do Kocmyrzowa M. 7.35, M. 10.50, 13.45, 16.40, M. 19.40

do Mogiły 13.45, 21.40

do Skawiny - Oświęcim 5.15, 13.40

do Miechowa - Kielce 5.30, 11.50, 14.00, 22.55

do Trzebini 1.15, **P. 2.05**, 4.20, 5.30, **P. 6.15**, 7.00, 9.05, 9.15, 11.20, **P. 11.41**, 11.50, 13.05, 14.00 **P. 15.05** 16.40, 17.15, **P. 17.42**, **P. 18.10**, 19.35, 20.25, 21.21, **P. 21.25**, **P. 22.25**, 22.55, 23.10

M.: Motorowy P.: Pospieszny

Wydawca Za Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter.

Redaktor odpow.: Samuel Kurzman.

Drukarnia Józefa Fischera, Kraków, Grodzka 62. Telefon 104-12